

T21080 /1-83

Gravfunn fra Vikingtid fra HAUG 8, GJEITE (276), LEVANGER K., NORD-TRØNDELAG:

I: Funn fra haugen

1) Kar av bronse. *Antall fragmenter:* 128.

Kar av kobberlegering / bronse, meget deformert og opplost, sannsynligvis lik Petersen 1951, fig. 208 (B322, Fana, Hordaland). Karet foreligger som 2 større deler av karets korpus, samt en mengde mindre fragmenter. Tynnvegget gods. Karets rand er brettet i en fold som går ut over korpus. Under randen, en 1,5 cm bred, omgående forsenkning med omgående vulst i nedre del. En XRF-analyse viser at godsets legering består av Cu 78,6 %, Sn 19,9 %, Ag 0,5 %, Zn 0,2 %, Fe 0,08 %, Ni 0,07 %, Pb 0,04 %. *Fnr:* T21080:a (K4, K5, K7, K11, K12, K13, K21, K26, K28, K47, K48, K49, K50, K57).

2) Beslag (hankbeslag) av kobberlegering.

Hankbeslag med ring av kobberlegering, består av et ombøyd beslag med gjennomgående nagle i nedre del, samt en sirkulær ring i beslagets ombøyde ende. Kan tenkes å høre til bronsekaret (unr. 1), men er i henhold til konserveringslaboratoriets gjenstandsliste f. i brannflak II. Forelå korrodert fast til beslag (unr. 27) før konservering. Brannflak II. *Fnr:* T21080:f (G).

Mål: Beslagets l. 3,1 cm, st.b.1,1 cm, ringens diam. 2 cm.

3) Spenne (dyreformet skålspenne) av bronse/jern. *Antall fragmenter:* 3.

Dyreformet skålspenne av bronse, nærmest lik T7687 (Stor-Skomo, Overhalla, jfr. Gjessing 1934, pl. XXXVIII:a). Foreligger tilnærmet hel. Nål av jern på spennens bakside, foreligger komplett i tre sammenlimte deler. Spennen har nærmest tresidig form, hvelvet tverrsnitt og avrundet basis. Spennens øvre hjørnekanter danner to gjennomhullede "ører", muligens for feste av ett eller flere kjeder (jfr. unr. 5). I tillegg to små gjennomgående hull i spennens nedre del. Spennens dekor danner et stilisert, firfotet dyr sett ovenfra. Dekorens komposisjon består av forhøyet avsats i øvre, midtre del, med to sirkulære fordypninger med hull, sannsynligvis til feste for glassfluss eller lignende. Nedenfor, en vertikal rygglinje med 4 tverrgående vulster ut fra denne, samt avrundede bånd som forestiller dyrets ben langs spennens nedre sidekanter, sistnevnte dekket med stempeldekor i form av rekkevise små trekant. Flatene mellom hovedelementene er dekket av asymmetriske båndfletninger (entrelac) med konturlinje i ytterkant av båndene. Båndfletningene er av en temmelig opplost og stilisert karakter; det er for eksempel ikke identifiserbare ribbein på dyret, slik det foreligger øvrige spenner av samme gruppe. Entrelac-dekoren er nærmest lik tilsv. dekor på R643, samt spennen fra Oppdals prestegård (musnr. T735). Sammen med stykket forelå en fastkorrodert del av et sølvkjede, se T 21080:5. XRF- og mikroskopanalyser viser rester av sølv og gull i overflaten, noe som antyder at spennen har vært forgyllet og forsølvet. *Fnr:* T21080:b (C4).

Mål: Lengde løst nålefragment 4,6 cm, nålens fulle lengde 6,9 cm. *L:* 7,5 cm. *B:* 4,6 cm. *H:* 2,2 cm.
Vekt: 35,4 gram.

4) Spenne (dyreformet skålspenne) av bronse/kobberlegering/jern. *Antall fragmenter:* 3.

Dyreformet skålspenne av bronse, i hovedsak identisk med T21080:3 med unntak av små variasjoner i dekorens enkeltelementer. Spennen mangler deler av en sidekant, hvorav et løst, tilhørende fragment foreligger separat. Nålefestet ødelagt. På spennens bakside ses rester av naglede, tynne plater av bronse, og spennens nedre del har 4 borede hull, hvorav ett har rester

av en stift. - Den har således vært gjenstand for sekundære reparasjoner før den ble lagt på likbålet. Spennens nål av jern er av samme type som på T21080:3, men langt bedre bevart. Nålen er svakt krummet i lengderetningen, hodet er flatt, todelt og utplattet i en bakovervendt tungeflik på nålens bakside. Inntrykket profilering av hodets sidekant, rester av spennfjær bevart i hodet. Spennens overflate inneholder rester av gull og sølv, jfr. unr. 3. *Fnr:* T21080:b (C12, C14, C22).

Mål: Nålens l. 6,7 cm, nålehodets st. b. 0,9 cm. *L:* 7,7 cm. *H:* 2 cm. *Stb:* 4 cm.

Vekt: 30,5 gram.

5) Kjede av sølv. *Antall fragmenter:* 2.

Kjede av sølv, forelå før konservering fastrustet til nålen på spennen T21080:3. Lenkene består av sølvtråd som er omvundet i 8-tallsform, med tre omvindinger i midtre del. Kjedens ende termineres av en noe større, tvunnet sølvtråd som danner en ring. Sammen med kjedet foreligger også en delvis smeltet og deformert del av kjedet; denne ble f. blandt de brente bein. Rimeligvis kan noen av smelteperlene (unr. 62) også stamme fra kjedet. Kjedet har trolig vært endel av draktsettet, sannsynligvis festet til draktpennene. *Fnr:* T21080:b (C4).

Mål: Kjedets st. bev. l. 5,7 cm.

Vekt: 3,3 gram.

6) Spenne av kobberlegering. *Gjenstandsdel:* endefragment. *Antall fragmenter:* 1.

Endefragment fra spenne av kobberlegering. Flatt stykke med bruddflate i en endekant. Dekorert overside, plan underside. Dekoren består av en midtstilt "rygglinje" med knopper, samt skrå fordypede streker på begge sider av denne, nærmest som en slags ribbeinsdekor. Etter formen kunne fragmentet tenkes å være endefragment av en likearmet spenne, skjønt fragmentet er temmelig kun 0,2 mm tykt. Brannflak II. *Fnr:* T21080:i (Y).

Mål: *Stl:* 1,3 cm. *Stb:* 1,9 cm. *Stt:* 0,2 cm.

Vekt: 0,9 gram.

7) Beslag (drikkehornbeslag) av bronse/kobberlegering, var. kuleformet endebeslag.

Endebeslag av bronse til drikkehorn, konisk skaft med kule i bunn. Dobbelt profillinje i nedre del, samt tils. 3 gjennomgående hull for feste av beslaget. Omgående vulst i øvre del under den kuleformede toppen. *Fnr:* T21080:c (C15).

Mål: L. 5,9 cm, derav skaftet 4,5 cm, kulen 1,4 cm. Skaftets munningsdiam. inntil 1,3 cm.

L: 5,9 cm.

Vekt: 18,7 gram.

8) Beslag (drikkehornbeslag) av bronse/kobberlegering, var. dyrehodeformet endebeslag.

Dragehodeformet endebeslag av bronse til drikkehorn. Gjennomgående stift ved skaftets munning. Konisk skaft som er svakt krummet i lengderetningen. *Fnr:* T21080:d (C6).

Mål: Munningsdiam. 1,3 cm. *L:* 5,8 cm.

Vekt: 11,5 gram.

9) Beslag (drikkehornbeslag) av bronse/kobberlegering/jern, var. munningsbeslag. *Antall fragmenter:* 21.

En samling fragmenter til et munningsbeslag, muligens til et drikkehorn (?). Foreligger i tils. ca. 21 fragmenter. Fragmentene antyder å ha vært del av et ca. 1,2 cm bredt kantbeslag med ombøyd rand. Ett av stykkene virker sammensatt av flere deler, og er fastklinket til disse med en liten nagle av jern, muligens rester av en sekundær reparasjon eller sammenføyning av beslagets endekanter. En liten samling organisk materiale skilt fra stykket ved konservering,

se. unr. 67. *Fnr:* T21080:e (C7, C16, C17).

Mål: St. bev. l. 4,8 cm.

10) Beslag (drikkehornbeslag) av kobberlegering, *var.* dekorert munningsbeslag. *Antall fragmenter:* 2.

Beslag med innstemplet perlerandsdekor langs en ombøyd endekant, rimeligvis et kant-/munningsbeslag eller lignende. Foreligger i 2 sammenhørende fragmenter. Kunne forslagsvis ha hørt til et annet drikkehorn enn foregående stykker (dvs. unr. 9). *Fnr:* T21080:g (K51).

Mål: Stl: 3,7 cm.

11) Perle av glass. *Antall:* 6.

6 perler av glass, hvorav 1 tonneformet rødlig opak perle, samt 5 kuleformede perler. Av sistnevnte foreligger 1 grønn opak mosaikkperle med hvite, kryssende lameller, 1 rødlig opak perle, 2 grønne perler og 1 lilla. *Fnr:* T21080:n (C1, C2, C3, C23, K27, K40).

Mål: St. diam. 1 - 1,9 cm.

Vekt: 8,3 gram.

12) Perle av glass. *Antall:* 172.

172 små perler av glass. Av disse foreligger det ca. 9 til dels sylinderiske perler med skrått avskårede endekanter, de øvrige er kuleformede. Småperlenes farger fordeler seg som 35 gule, 100 blå, 4 grønne, 31 gråhvite og 2 sorte. *Fnr:* T21080:o (C1, C2, C3, C23, K27, K40).

Mål: St. diam. 0,3 - 0,7 cm.

Vekt: 16,4 gram.

13) Hvalbeinplate av bein. *Antall fragmenter:* 106.

En samling flate stykker av bein, rimeligvis fra en hvalbeinsplate som Petersen 1951:331, fig. 179. Av denne foreligger 11 kantfragmenter ornert med konturlinje og punktsirkler; stykkene har delvis rett avskåret og delvis krummede sidekanter; sistnevnte stammer rimeligvis fra platens krummede toppstykker. I tillegg foreligger ett større fragment av selve platen (st.bev. tvm. 5,4 cm), samt 94 oppsprukne fragmenter av denne. Overflateteksturen på sistnevnte stemmer til dels overens med kantfragmentene.

Vekt: 56,5 gram.

14) Kam av horn/jern/bein. *Antall fragmenter:* 96.

Fragmenter av en eller flere kammer av bein, består av brente og ødelagte fragmenter.

Herunder 16 fragmenter av midtstykke(r) med jernnagler, 55 ensidig dekorerte fragmenter av sidestykker, samt 25 til dels usikre fragmenter av kamtenner. Dekoren på stykkene består av punktsirkler innkapslet av doble linjer og furer (jfr. Arbmam, Birka I, taf. 160:1-10), skjønt dekorens sammensetning ikke lar seg fullt ut bestemme. - Sammen med kammen foreligger også to små niter av jern med beinrester som rimeligvis tilhører kammen(e).

Vekt: 11,9 gram.

15) Kniv (kjøttniv) av bein/horn, *var.* R450. *Antall fragmenter:* 2.

Kniv av bein, rimeligvis en s.k. kjøttniv lik R 450. 2 sammenhørende eggfragmenter med dekor i form av en linje med punktsirkler ovenfor. Dekoren har tilsynelatende stått parallelt med eggpartiet, i motsetning til typeeksemplaret. F. spredt i kullflak.

Mål: Stl: 3,6 cm.

Vekt: 3,1 gram.

16) Kniv av jern, var. R405.

Enegget kniv av jern lik R. 405, komplett og velbevart eksemplar. Tangens endekant vinkelbøyd som typeksemplaret. Vinkelrett avsats mellom tangens og bladets rygg, eggfasett som termineres av en liten "tapp", sannsynligvis rest av fremstillingsprosessen. Rester av treverk bevart på tangen. *Fnr:* T21080:p (C13).

Mål: Tangen 9,8 cm, bladet 5,5 cm. Bladets st. br. 1,7 cm. *Stl:* 15,3 cm.

Vekt: 22,3 gram.

17) Nøkkel av jern.

Krokformet nøkkel (?) av jern, dannet av en firesidig ten med ombøyd løkke i øvre endekant, fint tildannet krok i nedre endekant som smalner av mot spissen. Stykket kan evt. være en opphengskrok eller lignende. *Fnr:* T21080:q (C11).

Mål: Krokens diam. 2 cm. *L:* 9,5 cm.

Vekt: 15,2 gram.

18) Hvirvel av jern.

Løper til en virvel. Ombøyd løkke med en firesidig plate i basis. Meget skjør og korrodert.

Fnr: T21080:r (C21).

Mål: *Stl:* 5,3 cm.

19) Ring av jern. *Antall fragmenter:* 3.

Ring av med påsatt løper av jern. Løperen dannes av en ombøyd ten på ringen, med utbøyde, spisse endekanter, nærmest som en splittnagle. Løperens spisser foreligger separat. Stykket er rimeligvis et håndtak (til kiste?) eller en slags opphengsring. *Fnr:* T21080:ø (K39).

Mål: Ringens st. diam. 4,8 cm.

20) Hempe av kobberlegering.

Liten hempe eller lignende av kobberlegering, dannet av en flat ten av jern ombøyd til en løkke mot en endekant, utplattet i nedre del av "skaftet". *Fnr:* T21080:h (K6).

Mål: *L:* 1,6 cm.

Vekt: 0,5 gram.

21) Hengsel av jern. *Antall fragmenter:* 2.

Hengsel av jern, del av kiste. Foreligger i 2 sammenhørende deler. Består av 2 rektangulære beslag som er sammenføyd i henholdsvis en plan og en tverrstilt løkke (som Petersen 1951, fig. 247). Begge beslag har tils. 4 gjennomgående nagler, hvorav 3 har bøyd stamme.

Stykkene står nærmest vinkelrett på hverandre i sammensatt form. *Fnr:* T21080:v (C19.3).

Mål: Beslagenes l. i sammensatt tilstand hhv. 9,2 og 10,4 cm, bredde hhv. 1,8 cm og 2,8 cm.

Vekt: 68,6 gram.

22) Beslag (låsskilt) av jern. *Antall fragmenter:* 2.

Låsskilt av jern, del av kiste. Foreligger i 2 fragmenter. Består av et flatt, rektangulært beslag med gjennomgående, nærmest P-formet hull for gjennomføring av låsehaspe. I tillegg en fastsveiset løkke mot en sidekant, ved siden av en smalere gjennomgående slisse (1 cm), sannsynligvis endel av låsmekanismen. På motsatt endekant, to parstilte hull, diam. 0,2 cm. Røntgenfoto viser av beslaget forelå sammen med beslaget unr. 23. *Fnr:* T21080:w (C19.1).

Mål: *L:* 7,8 cm. *B:* 3,9 cm.

23) Beslag (låsbeslag) av jern. *Antall fragmenter:* 2.

Låsbeslag av jern, del av kiste. Flatt, trekantet beslag, bøyd i lengderetningen mot den bredeste endekanten. Fastnaglet llokke på siden som har vendt inn mot kisteveggen, i tillegg rester av en gjennomgående festenagle i stykkets bredeste endekant. Røntgenfoto viser at låsbeslaget forelå sammen med unr. 22, og med llokken gjennom slissen på dette.

Fnr: T21080:w (C19.12).

Mål: Fragmentenes l. henholdsvis 9,5 og 3,2 cm, st.b. i øvre endekant 2,3 cm.

Vekt: 29,7 gram.

24) Beslag av kobberlegering/jern, var. hengslet. *Antall fragmenter: 7.*

Hengslet beslag av kobberlegering og jern. Består av 2 llokker smidd i hverandre, fragment av en løs, bøyd nagle, samt endel løse fragmenter. Den ene llokken termineres i en flat plate ned to gjennomgående, bøyde nagler, samt hull til en tredje. Den andre llokken dannet av en ombøyd ten som er utplattet i begge endekanter; den ene endekanten formet som en avrundet plate. Stykket synes laget av en kobberlegering, nå dekket av jernkorrosjon. Uviss tilhørighet.

Fnr: T21080:z (K2).

Mål: Løkkenes lengde hhv. 4,0 og 4,7 cm, st.b. 1,9 cm, st.t. 0,2 - 0,7 cm.

25) Beslag av jern. *Antall fragmenter: 6.*

Beslag av jern i 6 deler, Rektangulær form, gjennomgående nagle i en endekant.

Fnr: T21080:y (K1, K3).

Mål: St. bev. l. 7,9 cm, st.b. 2,3 cm.

26) Beslag av jern. *Antall fragmenter: 4.*

Beslag av jern, flatt, firesidig fragment med gjennomgående hull, samt rester av gjennomgående spiker eller nagle; stammen av sistnevnte foreligger sammen med stykket. Forelå sammen med 2 mindre niter (se unr. 46). Fnr: T21080:æ (C9).

Mål: Stl: 3,4 cm. Stb: 3,2 cm.

27) Beslag av jern, var. bøyleformet. *Antall fragmenter: 3.*

Bøyleformet beslag av jern i 3 sammenhørende fragmenter. Består av to avlange, flate stykker som møtes i en U-formet bøyle med sirkulært tverrsnitt på toppen. En av de flate stykkene har 2 gjennomgående niter. Forelå fastkorrodert til bronsebeslaget (unr. 2) før konservering.

Brannflak II. Fnr: T21080:f (G).

Mål: Stl: 8,7 cm. Stb: 1,5 cm.

28) Beslag av jern. *Antall fragmenter: 2.*

Beslag av jern i 2 sammenhørende deler, i form av en avlang, nærmest rektangulær plate med to gjennomgående nagler.

Mål: Samlet l. ca. 7,3 cm.

29) Plate av jern.

5 fragmenter av en liten tynn plate av jern med tilhørende stamme av en spiker eller nagle av jern. Fnr: T21080:å (K20).

Mål: Fragmentenes st. l. 2,1 cm. Stammefragmentet 1,1 cm.

30) Hengsel av jern.

Hengsel av jern, bestående av en nærmest kvadratisk plate med 2 ombøyde "øyter" av jern på en sidekant (for gjennomføring av en stapel eller bolt). Selve platen har spor etter to gjennomgående hull eller niter. Brannflak II. Fnr: T21080:n (F).

Mål: L: 2,3 cm. B: 2,4 cm.

31) Hank av jern.

Hank av jern med opprullet endekant og krummet stamme. Avbrutt mot en endekant. Uviss tilhørighet.

Mål: Stl: 3,8 cm. Stb: 0,6 cm.

32) Ten av jern.

Liten, vinkelbøyd tynn ten (krok?) av jern med utplattet spiss. Uviss funksjon.

Mål: Stl: 2,1 cm.

33) Ten av kobberlegering.

Liten ten med krokformet endekant av kobberlegering. *Fnr:* T21080:m (K17).

Mål: Stl: 1 cm.

34) Krok av jern. *Antall fragmenter:* 2.

Krok av jern (muligens til skjerding), dannet av en ten med en spiralformet opprulling i nedre endekant, samt en tverrstilt krok i øvre endekant. Foreligger i 2 deler, limt sammen ved konservering. *Fnr:* T21080:s (C21).

Mål: Spiralens diameter 1,8 cm, nedre kroks saml. diam. 3 cm, diam. øvre krok ca. 1,3 cm. L: 7,6 cm.

35) Krok av jern. *Antall fragmenter:* 2.

Krok av jern, forelå sammen med låsbeslagene til kisten, muligens del av denne.

Fnr: T21080:w (C19.5).

Mål: Stl: 2 cm.

36) Krok av jern.

Liten krok av jern, noe fortykket og avbrutt i den krummede endekanten. St.l. 2,5 cm.

Fnr: T21080:å (K20).

37) Krok av jern.

Krok av jern med utplattet, flat ende i toppen av stammen. Helt eksemplar. F. blant klinknaglene (unr. 45).

Mål: Krokens diam. 1 cm. L: 1,7 cm.

38) Bryne av skifer. *Antall fragmenter:* 3.

Bryne av mørk brun skifer, foreligger i 3 sammenhørende fragmenter. Rektangulært tverrsnitt, svakt buede sidekanter som smalner av mot brynenes bevarte endekant. Langsgående furer på en sideflate av stykket. Brannflak II. *Fnr:* H.

Mål: Stl: 16,5 cm. Stb: 1,6 cm. Stt: 0,7 cm.

Vekt: 35,8 gram.

39) Bryne av skifer. *Antall fragmenter:* 14.

14 fragmenter av et bryne, lysere grønnlig skifer, og noe bredere enn foregående eksemplar. Svakt buede sidekanter, ett fragment har også en bevart, svakt buet endekant. - Stykkene er funnet spredt innenfor undersøkt område, men hører rimeligvis til samme stykke ut ifra stykkenes bredde og farge. Brannflak II. *Fnr:* J, L, R.

Mål: Stl: 5,7 cm. Stb: 1,8 cm. Stt: 0,6 cm.

Vekt: 39,8 gram.

40) Bryne av bergart.

Bryne av hvit, glimmerholdig bergart. Nærme rektangulær form med spissovalt tversnitt. Slipt på alle sideflater bortsett fra endeflatene. En rett og en bølgeformet sidekant. Brannflak II. *Fnr:* U.

Mål: *Stl:* 7,7 cm. *Stb:* 4,8 cm. *Stt:* 1,8 cm.

Vekt: 131,6 gram.

41) Bryne av bergart. *Gjenstandsdel:* fragmenter. *Antall fragmenter:* 3.

3 fragmenter av et bryne av hvit, glimmerholdig og tildels lagdelt bergart. Stykkene har uregelmessig firesidig og triangulært tverrsnitt, og hører rimeligvis ikke til foregående bryne (unr. 41). Brannflak II. *Fnr:* M, P, K.

Mål: *Stl:* 2,9 cm.

42) Bryne av bergart. *Gjenstandsdel:* fragment. *Antall fragmenter:* 1.

Bryne av brun bergart, fragment, slipt på en sideflate. Brannflak II. *Fnr:* Q.

Mål: *Stl:* 4,7 cm. *Stb:* 3,7 cm. *Stt:* 2,2 cm.

Vekt: 47,3 gram.

43) Bryne av skifer.

En større samling avskallede og til dels krakelerte fragmenter av bryne(r) lik unr. 38-39.

Råstoffet er spaltet i lengdeflatene, og er ytterligere fragmentert og krakelert gjennom varmepåvirkning. Stykkene hører rimeligvis til ett av de ovennevnte bryner, uten at det er mulig å si hvilken. Brannflak II. *Fnr:* I, Q.

Mål: *Stl:* 8,5 cm.

Vekt: 91,7 gram.

44) Bryne av skifer. *Antall fragmenter:* 33.

Bryne av brunlig skifer, derav ett større fragment, samt 32 mindre ildsprengte fragmenter. Det største fragmentet har uregelmessig trekantet tverrsnitt, bruddflater på begge endekanter, slipt på alle sideflater. Langsgående tildannet fure i midtre del på en side. Største fragment stammer fra preparatet for bronsekaret, fragmentene stammer fra innsamlede løsmasser (eske 8 - 9). *Fnr:* K43.

Mål: *Stl:* 5,8 cm. *Stb:* 2,8 cm.

Vekt: 45,2 gram.

45) Nagle (klinknagle) av jern/tre. *Antall:* 362. *Antall fragmenter:* 663.

En større samling av minst 362 klinknagler, derav 178 hele eksemplar, 70 hodefragmenter, 155 hode/stammefragmenter, 93 klinkfragmenter, 91 klink/stamme-fragmenter, samt 76 stammefragmenter (tils. 663 deler). I tillegg foreligger en samling ubestemmelige fragmenter og korrosjonsprodukter. Naglene har rundt hode og kvadratiske, rektangulære eller rombeformede klinkplater. Klinknaglene har hørt til en båt med anslått lengde 6 m.

Mål: De komplette naglenes lengde varierer fra ca. 1,5 til 6,8 cm, skjønt de fleste har en l. på ca. 3 - 5 cm.

46) Nagle (spantnagle) av jern. *Antall:* 8. *Antall fragmenter:* 17.

8 spantnagler, derav 7 tilnærmet hele eksemplarer, samt 2 klinkfragmenter av den åttende.

Fnr: T21080:aa, K25.

Mål: St. l. 7,1 - 9,2 cm.

47) Nagle (nitnagle) av jern. *Antall:* 46. *Antall fragmenter:* 54.

Ca. 46 niter av jern, derav ca. 44 tilnærmet hele, 2 stammefragment og 8 hodefragmenter. 7 av naglene har krokformet stamme. Naglene f. delvis ved utgravning av bronsekaret (1), de øvrige lå sammen med de innsamlede klinknagler fra graven; en av nitene er da også fastrustet i en klinkplate. *Fnr:* T21080:å (K19, K38, K41, K46, K53).

Mål: St. l. 1,1 - 2,2 cm.

48) Spiker av jern. *Antall:* 6. *Antall fragmenter:* 8.

6 spiker av jern, foreligger i tils. 8 fragmenter. F. sammen med låsbeslagene til kisten (unr. 22-23), muligens en del av denne. *Fnr:* T21080:x (C19.2, C19.7, C19.10, C19.11, C19.13, C19.15).

Mål: St.l. 1,8 cm - 5,1 cm.

49) Spiker av jern. *Antall:* 96.

En samling av minst 96 spiker av jern, derav 93 tilnærmet hele eksemplarer, 3 hodefragmenter og 79 stammefragmenter. Spikrene er av noe ulike typer, derav endel større nagleformede stykker med flat spiss, samt endel mindre eksemplarer med tynnere stamme og mindre hode. Flere av eksemplarene har krokformet, ombøyd eller vinkelformet stamme (nykhet spiker).

Mål: St.l. ca. 2,4 - 5,7 cm (hele eksemplar).

50) Stein av bergart.

Flat stein med glatte sideflater, samt et hakk langs en sidekant. Usikkert stykke, sannsynligvis naturdannelse. *Fnr:* K52.

Mål: Diam: 2,8 cm.

Vekt: 9,5 gram.

51) Ukjent gjenstand av jern.

Gjenstand til ukjent bruk av jern, avlang ten med en rett og en svakt krummet sidekant.

Avbrukket på en endekant, sterkt avsmalnende på den andre. Flatt stykke fastrustet eller leddet fast i gjenstandene på en side. *Fnr:* T21080:t (C8).

Mål: Stl: 9,2 cm. Stb: 1,2 cm.

52) Ukjent gjenstand av jern.

Redskap til ukjent bruk av jern, i form av en utplattet ten med en bor-lignende vridning mot en endekant. *Fnr:* T21080:u (C10).

Mål: Stl: 6,5 cm. Stb: 1,1 cm.

Vekt: 4,3 gram.

53) Ukjent gjenstand av jern.

Trekantet plate eller spiss av jern, med form som en likebenet trekant. Den nedre sidekanten (grunnlinjen i trekanten) ser ut til å være skarp, muligens en form for egg. F. i 1. halvdel, 2,6 og 40 cm ut. Brannflak II. *Fnr:* N.

Mål: L: 5 cm. B: 2,8 cm. T: 0,3 cm.

Vekt: 8,2 gram.

54) Ukjent gjenstand av jern.

Liten klump av jern, ukjent gjenstandstilhørighet.

Mål: Stl: 2,5 cm.

Vekt: 14,1 gram.

55) Ukjent gjenstand av jern. *Antall fragmenter:* 37.

En samling ubestemmelige fragmenter av jern. S.tl. 3 cm. Brannflak II *Fnr:* O.

Vekt: 5,5 gram.

56) Ukjent gjenstand av bein. *Antall fragmenter:* 2.

2 fragmenter av ukjent beingjenstand, i form av et plastisk utformet "fotlignende" fragment med krummede overflater; i tillegg, et noe større stykke med tilsvarende overflate og råstoff. Usikkert om fragmentene hører til samme gjenstand.

Mål: St.l. 1,8 - 2,1 cm.

Vekt: 0,4 gram.

57) Ukjent gjenstand av bein/horn. *Antall fragmenter:* 320.

En samling udekorerte stykker av bein og horn, hvorav flesteparten har spor etter slipning eller annen tildanning.

Vekt: 16,5 gram.

58) Fragment av kobberlegering. *Antall:* 11.

11 til dels smelte og deformerte bronsestykker, uviss tilhørighet. Funnet ved karet T21080:1. Endel av fragmentene virker nærmest som kantbeslag eller kantfragmenter.

Fnr: T21080:j (K8, K30, K37, K42, u. nr).

Mål: Stl: 2,9 cm.

Vekt: 11 gram.

59) Fragment av kobberlegering. *Antall:* 16.

En samling på ca. 16 tynne fragmenter av kobberlegering. Ukjent tilhørighet, muligens endel av karet T21080:1. *Fnr:* T21080:k (C18, C20).

Mål: Stl: 2,8 cm.

60) Fragment av kobberlegering. *Antall:* 20.

20 tynne fragmenter av kobberlegering, hvorav 2 større stykker. Det største fragmentet har en krumming som danner en vinkel, uvisst om dette er fra stykkets opprinnelige form eller senere deformering. Brannflak II *Fnr:* T21080:1 (Æ).

Mål: Stl: 5,2 cm.

61) Fragment av kobberlegering. *Antall:* 73.

En samling til dels smelte fragmenter av kobberlegering, hvorav endel tynne fragmenter rimeligvis stammer fra bronsekaret. Fra esker med løse jordmasser undersøkt på laboratoriet (eske 6 og 8).

Vekt: 5,8 gram.

62) Fragment (smelteperler) av kobberlegering/ukjent/sølv. *Antall:* 59.

59 smelte, uregelmessige kuler av kobberlegering, sølv og ubest. metall. Blant kulene foreligger også en liten kule av hvitt, ukjent råstoff, muligens med rester av glimmer eller foliering i overflaten. F. ved utgravning av preparat for bronsekaret på konserveringslaboratoriet, samt ved undersøkelse av esker med løse jordmasser på

laboratoriet (fra eske 7 og 8). *Fnr:* T21080:m (K17).

Mål: St. diam. 0,2 - 0,7 cm.

Vekt: 16,2 gram.

63) Fragment av bly.

Smeltet og deformert stykke av bly. Fra esker med løse jordmasser undersøkt på laboratoriet (eske 6).

Mål: Stl: 1,3 cm.

Vekt: 1 gram.

64) Fragment av brent leire. *Antall:* 4.

4 fragmenter brent leire. Fra esker med løse jordmasser undersøkt på laboratoriet (eske 6).

Mål: Stl: 1,3 cm.

Vekt: 0,6 gram.

65) Fuglefjær av organisk materiale.

Rest av fuglefjær, grønnlig skjær (kobberkorrosjon?). Brannflak II *Fnr:* T21080:aj (Æ).

Mål: Stl: 2,1 cm.

66) Annet organisk materiale av organisk materiale.

En samling organiske materialer, hvorav noen strå, fjærrester og (muligens) skinnrester. Endel korrosjonsprodukter blant restene. Brannflak II *Fnr:* T21080:l (Æ).

67) Annet organisk materiale av organisk materiale.

Noen små fragmenter organisk materiale. Skilt ut fra beslaget (unr. 9) ved konservering.

Fnr: C17.

Mål: Stl: 1,9 cm.

68) Prøve (makrofossilprøve) av organisk materiale, *var.* forkullet korn. *Antall fragmenter:* 12.

En samling makrofossiler, derav minst 8 forkullede korn- eller frøkapsler. Ikke artsbestemt.

69) Prøve (makrofossilprøve) av organisk materiale, *var.* frøkapsel.

Frøkapsel, ubrent. Ikke artsbestemt.

70) Ukjent gjenstand av ubestemt råstoff. Cylinderformet stykke, avgir brun farge, nærmest som en tegnestift. F. i eske 9 ved fremrensing på laboratoriet.

Mål: L: 0,6 cm. *Diam:* 0,3 cm.

71) Prøve (brent materiale) av ukjent.

Prøve av brent materiale. Porøst, koksaktig stoff, nærmest som pimpstein, slagg eller lignende.

Vekt: 14,7 gram.

72) Prøve (trekullprøve) av trekull.

Prøve av trekull, utskilt ved utgravning av preparat for bronsekars. *Fnr:* T21080:ak (K56).

Vekt: 20,4 gram.

73) Prøve (trekullprøve) av trekull.

Prøve av trekull, utskilt ved utgraving av preparat for beslag av jern med jordmasser.

Fnr: T21080:ak (C19.17).

Vekt: 2,1 gram.

74) Prøve (trekullprøve) av trekull.

Trekullprøve, skilt ut fra samling med organisk materiale (unr. 66). *Fnr:* T21080:l (Æ).

Vekt: 0,2 gram.

75) Prøve (trekullprøve) av trekull.

Trekullprøve. Utskilt ved utgraving av preparat, eske 6.

Vekt: 44,2 gram.

76) Prøve (trekullprøve) av trekull.

Utskilt ved utgraving av preparat, eske 9.

Vekt: 7,9 gram.

77) Prøve av trekull.

Trekullprøve. Utskilt ved utgraving av preparat, eske 8.

Vekt: 20,9 gram.

78) Osteologisk materiale av bein.

En samling brent, osteologisk materiale, ca. 11,5 kg. Materialet er ikke artsbestemt, men består av både human- og animalosteologisk materiale, tilsynelatende også med en ulik grad av brenning. Materialet foreligger i 31 ulike poser, og stammer fra ulike deler av graven.

Vekt: 11511,4 gram.

79) Spiker av jern. *Antall:* 3. *Antall fragmenter:* 4.

Rester av tilsammen 3 spiker av jern, derav ett helt eks. i 2 sammenhørende deler, et vinkelbøyd stammefragment (nykket spiker) og ett oddfragment. St. bev. l. 3,6 cm. Stykkene antas å høre sammen med øvrige spiker fra båten. F. i mulig stolpehull ved sørlige ytterkant av profil.

Mål: *Stm:* 4,4 cm.

II: Funn utenfor haugen

80) Ildslagningsstein (ildflint) av flint.

F. i usikker kontekst utenfor haugen. *Fnr:* Y.

Mål: *Stm:* 2,2 cm.

Vekt: 1,6 gram.

81) Brent leire av leire. *Antall:* 2.

F. i usikker kontekst utenfor haugen. *Fnr:* Y.

Mål: *Stm:* 5,5 cm.

Vekt: 25,3 gram.

82) Skjørbrønt stein av bergart.

F. i usikker kontekst utenfor haugen. *Fnr:* Y.

Mål: *Stm:* 3 cm.

Vekt: 14,3 gram.

83) **Fragment** av keramikk. *Antall:* 3.

3 fragmenter av keramikk fra nyere tid, rimeligvis s.k. trønderkeramikk. Rester av rødlig glasur på ett av stykkene. F. i usikker kontekst utenfor haugen. *Fnr:* Y.

Mål: Stm: 3,6 cm.

Vekt: 15,5 gram.

Funnomstendighet: Arkeologisk utgraving. Funnet ved undersøkelse av gravhaug på gravfeltet ved Gjeite (haug 8 på Christiansens kart fra 1922). Utgravningen ble foretatt på grunn av haugens utsatte plassering ved driftsveier og driftsbygninger på gården. Ca. halvparten av haugen ble undersøkt i felt, men grunnet vanskelige værforhold ble deler av funnet tatt inn som preparater og esker med løsmasser. Disse ble videre utgravd ved Vitenskapsmuseets konserveringslaboratorium.

Ut over laboratoriets rapporter foreligger det ingen feltrapport fra utgravingen. Det er derfor en del uklarheter knyttet til funnets sammensetning. Ut ifra tilgjengelig informasjon inneholdt haugen 2 brannflak: Brannflak I, som inneholdt bl.a. klinknagler, spenner, perler og øvrig utstyr som indikerer at det er en kvinnegrav. Gjenstandene lå tett samlet, til dels over hverandre, og hadde øyensynlig blitt sopt sammen etter kremasjonen. Brannflak II var et mindre kullag i ytterkant av haugen. I henhold til Herje (1989:91) inneholdt dette kun brynefragmenter. I laboratoriets rapport er imidlertid unr. 2, 6, 27, 30, 38-43, 53, 55, 60, 65 og 66 oppført under "gruppe IV: gjenstander fra brannflak II". Det er dermed uklart hvilke gjenstander som lå i brannflak II. Rimeligvis bør f.eks. hankbeslaget, unr. 2 og karet, unr. 1 høre sammen, selv om førstnevnte er oppført under brannflak II i konserveringslaboratoriets rapport. For øvrig er de kontekstuelle forhold mellom brannflak I og II uklare.

Haugen inneholdt en stor mengde osteologisk materiale (11,5 kg), som foreløpig ikke er analysert eller artsbestemt. Det foreligger imidlertid både rester av menneske(r) og dyr i dette materialet. Utenfor haugen ble det funnet ildflint, moderne keramikk og brent leire. I tillegg ble det gjort funn i en usikker kontekst utenfor brannflak II, se T21079.

Dekoren på spennene (unr. 3-4) er nært beslektet med spennene T735 fra Oppdal og R643 (T1945, ukjent sted). Stempeldekoren, båndslyninger og fravær av typiske gripedyr peker mot merovingertidens stilarter. Gjessings kronologiske vurdering av parallellell T735 plasserer denne stilistisk sent i perioden (1934:157), og R643 plasseres av ham også i den eldste del av vikingetid (1934:151). Spennen (4) har spor av reparasjoner, og var muligens av en viss alder da den ble nedlagt. En stilistisk datering av funnet til eldre vikingtid virker derfor rimelig.

Det er tidligere gjort funn fra yngre jernalder i haug 8, se T13258. Dette ble tilsynelatende gjort i S halvdel av haug 8, og det kan derfor tenkes at brannflak II er rester av graven som inneholdt T13258.

Kartreferanse/-koordinater: EU89-UTM; Sone 32 *N:* 7070024 *Ø:* 614411

LokalitetsID: 55684

Innberetning/litteratur: Haakon Christiansen, 31.10.1922, Kart over gravplassen ved Gjeite i Frol herred. Topografisk arkiv, NTNU Vitenskapsmuseet. / Herje, Torunn , 01.01.1987, "Husfruen på Gjeite". SPOR - fortidsnytt fra Midt-Norge, 1987, nr. 2, s. 41. / Herje, Torunn, 01.01.1989, "Fragmenter av en fortid. Funn og fortidsminner i Levanger kommune.", s. 91. /

Airola, L., Sæterhaug, R. og Thingstad, B.E. 1990, 01.01.1991, "Fra utgravning til magasin". SPOR - fortidsnytt fra Midt-Norge, 1991 nr. 1, s. 6 ff. / Sæterhaug, Roar, 03.03.1988, "Videre undersøkelser av utgravningsmassene fra haug 2, Gjeite, Levanger. 1987." Upubl. notat, topografisk arkiv, 03.03.1988. / Thingstad, Britt Eli, 01.01.1990, "Konsvervingsrapport. T.21080 Gjeite, Levanger (haug 2), 1987." Upubl. rapport, topografisk arkiv.

Funnet av: Torunn Herje, Vitenskapsmuseet. *Funnår:* 1987.

Referanselitteratur:

Gjessing, G. 1934: Studier i norsk merovingertid: kronologi og oldsaksformer. Skrifter utgitt av Det Norske Videnskaps-Akadem i Oslo. II. Hist. - Filos. Klasse 1934: 2.

Rygh, O. 1885: Norske Oldsager. Cammermeyer.

Arbman, H. 1940: Birka: Untersuchungen und Studien; bd. I.I: Die Gräber. Tafeln. Kungl. vitterhets historie och antikvitetsakademien. Almqvist & Wiksell.

Petersen, J. 1951: Vikingtidens redskaper. Skrifter utgitt av Det Norske Videnskaps-akademi i Oslo. II. Hist.-filos. Klasse 1951, 4.